

Fake NEWS

- Czym jest?
- Gdzie można spotkać?
- Czym grozi?
- Jak powstają?
- Jak rozpoznać fake newsa?

CZYM JEST?

To fałszywe wiadomości rozpowszechniane w celu wprowadzenia odbiorcy w błąd. Służą osiągnięciu korzyści politycznych, ekonomicznych, rozrywkowych.

GDZIE?

Fake newsy najczęściej są publikowane w internecie (w portalach informacyjnych lub mediach społecznościowych) oraz tradycyjnych mediach: telewizji, radiu czy prasie.

JAK POWSTAJĄ?

Istnieją boty tworzące fałszywe wiadomości, a nawet całe systemy uwiarygodniania informacji, by wyglądały na poważne artykuły. Są także tworzone przez zwykłych użytkowników portali społecznościowych oraz redaktorów serwisów informacyjnych.

CZYM GROZI?

Fake newsy wpływają
na wybory
państwowe,
rozprzestrzeniają
teorie spiskowe,
kwestionują
osiągnięcia nauki.
Zmieniają naszą
rzeczywistość na
podstawie
fałszywych danych.

Jak rozpoznać **fake newsa**?

1 / SPRAWDŹ REDAKCJĘ

Co to za strona? Kto za nią stoi i czy służy jakimś poglądom? Czy ma redakcję, podanego właściciela?

2 / SPRAWDŹ AUTORA

Czy podpisał się w ogóle pod tekstem?
Czy taka osoba istnieje i jest wiarygodna w danej dziedzinie?

Jak rozpoznać **fake newsa**?

3 / SPRAWDŹ ŹRÓDŁA

Czy autor podaje źródła informacji?
Czy powołuje się na wiarygodne osoby, wypowiedzi lub publikacje?

4 / SPRAWDŹ DATĘ

W internecie możesz trafić na zdezaktualizowany tekst, mimo że strona wygląda nowocześnie.

Jak rozpoznać **fake newsa**?

5 / PRZECZYTAJ CAŁOŚĆ

Nie wyciągaj wniosków z tytułów.
Często są koloryzowane tylko po to,
żeby w nie kliknąć.

6 / CEŃ OBIEKTYWIZM

Czy autor prezentuje dwie strony tematu?
Przedstawia fakty czy opinie? Czy dobór
argumentów służy danej tezie?

Jak rozpoznać **fake newsa**?

7/ **JAKOŚĆ, NIE ILOŚĆ**

Pamiętaj, że w internecie kierujemy się głównie popularnością treści. Załóżmy, że profesor astronomii na Harvardzie i znany prezenter telewizyjny równolegle publikują sprzeczne, rewolucyjne teorie o kosmosie. Na początku większy zasięg miałaby teoria prezentera, który mógłby nie mieć w tym temacie żadnej wiedzy. Jego koncepcja może zostać obalona dopiero w procesie weryfikacji przez czytelników.

Jak rozpoznać **fake newsa**?

8 / WIARYGODNOŚĆ KONTA

W internecie często spotykasz się z fałszywymi kontami, które udają profile osób publicznych i ich zmyślane wypowiedzi. Funkcjonuje wiele kont służących rozprzestrzenianiu fake newsów oraz uwiarygodnianiu innych wpisów. Sprawdzaj, czy profil należy do realnej osoby i co ta osoba publikuje.